

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro.} 29.

12. Marca 1821.

Wiadomości krajowe.

Dostrzegacz Austriacki z d. 1. Marca umieścić co następuje:

Przełożony przez Lorda Liverpool Parlamentowi List Okólny do Posłów Angielskich, przesiadających zagranicą, przedrukowany jest w wielu pismach publicznych. Gdy atoli Akt rządowy, do którego ów List odwołuje się, dotąd wyszedł tylko w wyciągach pofałszowanych i pokaleczonych, upoważnieni jesteśmy Akt ten, mianowicie pismo poufne trzech Dworów: Austriackiego, Rosyjskiego i Pruskiego, wydane względem rzeczonych układów, niemniej List Okólny Rządu Angielskiego, udzielić w następującym wiernym przekładzie.

List Okólny

Dworów Austriackiego, Rosyjskiego i Pruskiego do Posłów i Agentów Ich, przesiadających na Dworach Niemieckich i Północnych.

Sprzymierzone Dwory, zawiadomione o fałszywych wieściach i bredniach, które złemyślący, względem celów i skutków narad Opawskich w obieg puścili a łatwowierni takowe bardziej jeszcze rozsiali, uznały potrzebę swoim Posłom przy Dworach zagranicznych dać urzędowe w tej okoliczności wyjaśnienie, aby ich tym sposobem postawić w możności sprostowania mylnej opinii temi wieściami w błąd wprowadzonych. Do tego posłuży W Panu załączony tu krótki obraz rzezy. Nie jest ón wprawdzie na to przeznaczony, co Akt udzielony formalnie, wszakże możesz go W Pan podać do wiadomości w drodze poufnej. Względem sposobu postąpienia w tej mierze, porozumiesz się i rzecz rozważysz z Posłami drugich obu sprzymierzonych Dworów.

W Opawie d. 8. Grudnia 1820.

(Z a ł ą c z e n i e).

Krótki rys pierwszych rezultatów narad Opawskich.

Wypadki Hiszpańskie z d. 8. Marca,

Neapolitańskie z d. 2. Lipca i katastrofa w Portugalii, musiały wzniesić konieczność dotkliwą obawę i troski w umysłach tych wszystkich, których obowiązkiem jest nad spokojnością Państw czuwać; musiały oraz dać uczuć potrzebę wzajemnego połączenia się tym końcem, aby wspólnie naradzić się, jakimby sposobem zagrozić Złemu, które Europie zagroziło.

Rzecz naturalna, że Mocarstwa, które niedawno Rewolucyją pokonały a dziś ją znowu wzmagającą się widzą, bardzo to żywo uczuły; podobnie naturalna, iż Mocarstwa, aby iey po raz trzeci dały odpór, ięły się tych samych środków, które im w owej pamiętnej walce oswobodzenia Europy od iarzma uciskającego ją przez lat dwadzieścia, tak szczęśliwie posłużyły.

Wszystko spodziewać się kazało, że ów Związek zawarty w okolicznościach pełnych niebezpieczeństwa, uwieńczony najsławniejszym skutkiem, oraz przez układy w latach 1814, 1815 i 1818 utwierdzony, gdy zdołał pokóy Światu zjednać, ustalić go i udoskonalić, i stały ład Europy wybawić od wojskowego despotyzmu Reprezentanta Rewolucy, toć i nowey przemocy niemniej samowładney i obrzydłej, bo przemocy buntu i zachwalstwa założyć tamę potrafi.

O to były powody, o to cel Kongressu Opawskiego. Powody są tak jasne, że nie potrzebnia obszerniejszego wyjaśnienia, a cel tak zaszczytnym i zbawiennym, iż bez wątpienia wszyscy godnie myślący błogostawie będą sprzymierzone Dwory w ich szlachetnym zawodzie.

Sprawa, którą Im najswiętsze obowiązki poruczają, jest wielka i trudna; lecz szczęśliwym tuszą sobie przeczuciem, że w zupełnym duchu owych układów, którym Europa winna pokóy i związek łączący wszystkie iey Państwa; zdążą do celu.

Mocarstwa użyły niezaprzeczonego im prawa, zwróciwszy uwagę na wspólne środki zabezpieczenia się przeciwko Państwom, w któ-

zych obalenie Rządu zdziałane przez rokosz, aczby tylko za przykład uważane, przybrało nieprzyjacielską postawę względem wszystkich prawych Rządów i instytucy; użycie tego prawa stało się tem konieczniejsze, jeżeli uważamy, że ci, którzy w to zabrnęli, starali się Zie na siebie ściągnięte zaszczerpić w kraich sąsiedzkich, oraz bunt i zamieszanie na około siebie rozszerzyć.

W takim składzie i w takim postępowaniu jest widocznem złamanie układów, zaręczających wszystkim Rządom Europejskim nie tylko nienaruszalność granic ich Państw, ale nadto stosunki przyjacielskie niedopuszczające z żadney strony iakiegokolwiek uszczerbku.

To niezaprzeczone faktum było posadą z hąd następne działania Dworów sprzymierzonych wzięły początek. Ministrowie, którzy w Opawie mogli odebrać stanowcze przepisy od swoich Monarchów, zgodzili się między sobą względem zasad postępowania co do Państw, których kształt rządowy przymocą obalony został i względem środków pojednawczych lub zmuszających, któreby w razie spodziewanej istotney i zbawiennéy skuteczności, zdołały te Państwa wrócić na łono Związku. Rezultaty obrad swoich, udzielili Dworom Paryżkiemu i Londyńskiemu, aby ie pod własną wzięty rozważyć.

Gdy rewolucyia Neapolitańska, coraz się bardziej wkorzenia, gdy żadną inną nie zagraża tak blisko i tak widocznie spokojności Państw ościennych, gdy wreszcie przeciwko żadney inney rewolucy, bezpośrednio i tak prędko działając nie można, przekonano się więc o potrzebie postąpienia z Królestwem Oboiey Sycylii wedle zasad powyżey przytoczonych.

Dla obmyślenia tym końcem środków pojednawczych, postanowili zgromadzeni w Opawie Monarchowie wezwać Króla Oboiey Sycylii do Laybachu, aby się z nimi porozumiał. Krok ten miał za cel iedyny, uchylić Króla Jmci od wszelkiego zewnętrznego przymusu woli Jego i postawić go w możności pośredniczenia między iego obłąkanemi Ludami a Państwami, których one spokojności zagroziły. Ponieważ Monarchowie postanowili nieuznawać Rządów, będących utworem wyraźnego rokoshu, przeto tylko z samym Królem ośbiście układać się mogli. Ich Ministrowie i Ajenci w Neapolu, odebrali w tey mierze potrzebne instrukcyie.

Francyia i Anglia wezwane zostały do uczestniczenia; iakoż spodziewać się należy, że się do tego przychyli zwłaszcza, gdy zasada tego wezwania, zgadza się zupełnie z układami, pierwcy już przez nich uskutecznonemi

a nadto przekonywa o prawym i pojednawczym sposobie myślenia.

Systemat, którego trzymają się Austria, Prussy i Rossyia, nie jest nowy; zasada się ón na tych samych zdaniach, które służyły za podstawę układom względem utworzenia Związku Państw Europejskich. Najsćisłejsza iedność Dworów będących środkowym punktem tego Związku, pomnoży ieszcze moc i trwałość iego. Związek ten, ustalony jest tym samym sposobem, którym go utworzyli Monarchowie i którym go wszyscy przyjęli, przekonawszy się o niezaprzeczonych i niewątpliwych iego korzyściach.

Wreszcie nie potrzeba na to żadnego dowodu, że do uchwał sprzymierzonych Mocarstw, nie miała żadnego wpływu ani myśl podbiwania kraiów, ani żądza naruszenia niepodległości innych Rządów w ich wewnętrznym kształcie rządowym, ani nakoniec chęć przeszkadzania w poprawach dobrowolnych, rozumnych i zgodnych z prawdziwym dobrem Ludów. Nie pragną oni, iak tylko utrzymać pokoy, Europę od bicza rewolucyynego uwolnić, i Złe pochodzące z przekroczenia zasad porządku i obyczajności, ile będzie w ich siłach odwrócić lub skrócić.

Pod temi warunkami spodzieway się WPań w nagrodę swoich staranności i usiłowań, na być w Świecie prawa, do powszechney chwaty

L i s t O k ó ł n y
do Posłów Angielskich zagranicą.

Wydział Spraw Zewnętrznych
d. 19. Stycznia 1821.

Mości Panie! Nie poczynałbym za rzecz konieczną w terażniejszym stanie układów rozpoczętych w Opawie a przeniesionych do Laybachu, przesętać WPań iakiegokolwiek Listu, gdyby Dwory Austriacki, Pruski i Rossyjski, nie były wydały do różnych swoich Posłów, i Agentów okolnego pisma, które zdaniem Ministrów Króla Jmci, gdyby nie właściwie uważane było, mogłoby, chociażby i niemysłnie, w prowadzić w błędne mniemania o dawniejszym i terażniejszym sposobie myślenia Rządu Angielskiego w rzeczy, będącay pomienionego w kolnika przedmiotem.

Stało się więc potrzebą uwiadomić WPań; że Król uczuł się obowiązany, do wiadomych środków nie należyć.

Środki te obeymują dwa różne od siebie przedmioty; pierwszym jest ułożenie pewnych zasad powszechnych, iako prawidła postępowania politycznego Dworów sprzymierzonych na przyszłość, w przypadkach rzeczonym okół-

127
nkiem oznaczonych, drugim, sposób postępowania względem obecnych wypadków Neapolitańskich, stosownie do owych zasad, przełożony.

Systemat środków podanych względnie punktu pierwszego, gdyby użytym byż miał obustronnie, sprzeciwiałby się wprost, ustawom fundamentalnym tego kraju. Lecz gdyby nawet i ten rostrzygaący zarzut nie był na zawadzie, przecież Rząd Angielski zasady te, na których owe środki wspieraia się, uważałby ie takimi, które iako systemat prawa Narodów, nie mogłyby wcalez bezpieczeństwem byż przyjętymi. Sądzą oni (Ministrowie Angielscy), że przyjęcie takowych zasad, upoważniłoby częstsze i rozciąglejsze wdawanie się w sprawy Państw wewnętrzne, któreby w przyszłości, Monarchów mniej życzliwych skłaniać mogło do takiego wdawania się częściej, aniżeli według ich (Ministrów Angielskich) przekonania, zamiarem iest Nayaśniejszych osób, od których systemat ten bierze początek; nadto sądzą, że przyjęcie tych zasad nie iest zgodnem ani ze sprawą powszechną ani z rzeczywistą Władzą i godnością Monarchów niepodległych. Zdaniem ich, sprzymierzeni Monarchowie, nie są na mocy istniejących traktatów upoważnieni, w własności sprzymierzeństwa, nadawać sobie tak ogólne pełnomocnictwa, nawet się im nie zdanie, aby Dwory sprzymierzone podobne nadzwyczajne pełnomocnictwa, na mocy iakichkolwiek nowych dyplomatycznych układów sobie nadaż mogły, bez chęci przywłaszczenia sobie Wyższości (*suprematie*) z prawami innych Państw niezgodney, albo gdyby się to za szczególnem przyzwoleniem tychże Państw stać miało, bez zaprowadzenia w Europie systematu federacyjnego, który nietylko nie odpowiadałby celowi skutecznie, ale nadto, mogłyby różne nader szkodliwe pociągnąć za sobą skutki.

Co się dotyczy szczególniejszego wypadku w Neapolu, Rząd Angielski nie wahał się bynajmniej, ganić mocno zaraz w pierwszej chwili tak sposob iak i okoliczności, wśród których Rewolucya tamże wybuchła; wszelako Ministrowie Angielscy oświadczyli wraz z wszystkiemu Dworóm, że się poczytywać nie mogą ani powołanymi, ani upoważnionymi do radzenia iakowego pośrednictwa ze strony W. Brytanii; wszakże przydali wyraźnie, że inne Państwa Europeyskie osobliwie zaś Austria i Mocarstwa Włoskie, mogą rozmaicie sądzić o swoim położeniu i o swoich w tej mierze stosunkach, oświadczyli przeto, że wcale nie iest w ich zamiarze uprzedzać zdaniem swoim w tym przedmiocie, iak dalece się on tych

Państw dotczy, lub wdawać się w bieg rzeczy, który rzeczzone Państwa do własnego zabezpieczenia się stosownym uznać mogły; wszakże, iezeli są gotowe nadaż przyzwoite zaszerzania granic swoich, któryby Systemat terytoryjalny, ustanowiony ostatniemi traktatami, obalał.

Podług tych zasad, zaraz od pierwszjej chwili postępował niezmiennie Rząd Króla Jmci względnie spraw Neapolitańskich a odpisy Angielskich instrukcy, służących za prawidło Angielskim Władzom dyplomatycznym w Neapolu, udzielane były następnie Rządowi sprzymierzonym do przejrzenia.

Co się tyczy rzeczzonego Okólnika w tym punkcie, że Dwory Sprzymierzone spodziewaia się, iż Dwór Londyński i Paryżki, nie odmówią swojego przyzwolenia do użycia ogólniejszych środków, których przyjęcie przekładano, zwłaszcza, że podług ich twierdzenia, środki te zasadaia się na zawartych traktatach; Rząd Angielski, wierny swoim zasadom i swojej rzetelności, odmawiając tego przyzwolenia musi oświadczyć się przeciwko takiemu wykładaniu będących w mowie traktatów. —

Nigdy oni (Ministrowie Angielscy) nie myśleli, aby owe traktaty wkładały iako obowiązek tego rodzaju, iakoż w różnych okolicznościach, tak w Parlamencie, iak i w układach z Rządami sprzymierzonymi, sprzeciwiali się zawsze i wyraźnie takowemu twierdzeniu. Nie może popaże żadney wątpliwości, że względem tego przedmiotu z naywiększą wyraźnością postępowali, niech tylko zwróci kto uwagę na obrady, zaszłe w Paryżu r. 1815. tudzież w Akwizgranie r. 1818. przed zawarciem traktatu przymierza, i na pewne późniejszy tłumaczenia się w roku zeszłym.

Gdy tym sposobem już zapobieżono nieporozumieniu, do którego by mógł nadaż powód rzeczony text Okólnika, gdyby w milczeniu pominionym został, i gdy nie zapuszczaiąc się daley, oświadczamy w wyrazach ogólnych: że Rząd Króla Jmci nie przychyła się do owej ogólney zasady, na którą Okólnik rzeczony wspiera się, tem samem daemy nayoczywiście do poznania, iż żaden Rząd nie iest skłonniejszy utrzymać prawa którego bądź Państwa, lub iakichbądźkolwiek Państw innych iak Rząd Angielski; wdaiąc się tylko tam, gdzieby przez wewnętrzne działanie którego Państwa własne iego bezpieczeństwo bezpośrednio lub istotna sprawa iego rzeczywicie zagrożone byż mogły. W tem atoli przekonaniu, że tylko o-

statnia konieczność usprawiedliwiać powinna użycie tego prawa i też konieczność ograniczać je ma i niem kierować, nie może Rząd dopuścić, by to prawo zastosowane było ogólnie i bez różnicy do wszystkich poruszeń rewolucyjnych bez względu na bezpośredni onych wpływ, który mieć mogą na Państwo pojedyncze lub na jakie Państwa szczególne, tem mnięty, aby naprzód służyć mogło za podstawę do jakiego przymierza. Uważają oni (Ministrowie Ang.) użycie tego prawa jako wyjątek od zasad powszechnych najwyższej wagi i wartości; i jako wyjątek, który właściwie tylko z okoliczności osobliwego wypadku utwarza się; wszakże razem są i tego zdania, że wyjątek takiego rodzaju nie może nigdy, chyba z największem niebezpieczeństwem, uznanym być za prawo w ten sposób, aby do zwyczajny Państw dyplomacji, albo do ustaw prawa Narodów mógł być wcielonym.

Ponieważ zdaie się, że Ministrowie tych trzech Dworów, tyleżcroć rzeczony List Okólny już udzielili Dworom, przy których są zaawierzeni, zostawiam W Panu wybór dogodnego sposobu udzielenia imieniem Rządu niniejszego pisma, przyczem swoje listowne porozumienie się, użożysz W Panu stosownie do zasad obiaawionych niniejszem. Udzielając atoli tego pisma, będziesz W Panu pamiętał oddać imieniem swiego Rządu sprawiedliwość czystości zamiarów, któremi się bezwątpienia Najjaśniejsze Dwory w przedsięwzięciu swoim powodowały. Możesz W Panu także oświadczyć, że różność zdań, zachodząca w tym przedmiocie między Niemni a Dworem Londyńskim, bynajmniej niezmienia ich wzajemny uprzejmości i jedności Związku co do wszelkich innych przedmiotów, ani też osłabia wzajemny gorliwości o ściśle dopełnienie wszystkich zobowiązań między nimi zawartych.

Iestem etc. etc.

(podpis.) Castlereagh.

Z Wiednia d. 4. Marca. — Gazety Laybachskie z d. 23. Lutego zawierają co następuje: Dnia 20. NN. Cesarstwo wraz z Królem Obojey Sycylii i Jego Królewicowską Mością Franciszkiem Xięciem Modeny byli obecni żałobnemu nabożeństwu, odprawionemu na pamiątkę Cesarza Józefa II. w kościele katedralnym, gdzie nie daleko katafalku postawiono trybunę pokrytą kirem. W tym celu zebrali się także w spomnionym kościele C. K. Jenerałowie mając naczelną Marszałka pełnego Hrabiego Bellegarde i Stany Karnioli; Biskup miejscowy odprawił nabożeństwo. —

Dnia 22. rano o godzinie 10 bawiące tu wysokie Osoby iak i mieszkańcy miasta przerażeni zostali ogłoszeniem pożaru. Trzy wystrzały dane z zamku oznaymiły, że niebezpieczeństwo zagraża miastu. W domu pod l. czbą 10 w rynku zapaliła się sadza w kominie, bawany dymu wzbiiaty się w górę; atoli stosowne rozporządzenia i powszechnie silne współdziałanie położyły w krótko koniec temu niebezpieczeństwu; każdy z obecnych został mocno poruszony widząc, że nasz Monarcha ze swoim wysokim teściem Królem Obojey Sycylii udał się na miejsce niebezpieczeństwa, ażeby się przekonał naocznie o rozporządzeniach gaszenia pożaru.

Podług wiadomości z Laybachu udał się z tamtąd Kanclerz Państwa Xiąże Hardeberg do Tryestu a Jenerał Adjutant Cesarza Rossyjskiego Czerniszew do Monachium. Królewsko Pruski Jenerał Major Hrabia Natzmer w towarzystwie swoich dwóch Adjutantów, Hrabiego Arnim i Hrabiego Brühl pojechał do Włoch a C. K. Jenerał i Banus Kroacyi Hrabia Gyulai do Agramu. C. K. Jenerał Porucznik Marszałek polny Hrabia Nugent przybył do Laybachu.

Z Węgier. — Jego Królewicowska Mość dowodzący w Węgrzech Jenerał iadzy, Arcy-Xiżże Ferdynand, iadąc z Laybachu do Budy przybył wieczorem d. 18. z. m. do Agram, gdzie przyjęty przez zgromadzone Władze cywilne i wojskowe, raczył zezwolić na tychże sobie przedstawienie. Dnia następującego oglądał Jego Królewicowska Mość publiczne instytucy i budowy, a zaszczytując obecnością swoją wieczorem dnia tego zabawę dałą u Banusa udał się na d. 20. rano w dalszą podróż przez Belovar do Budy, gdzie stanął w pożądanem zdrowiu na d. 25. w nocy.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Podług gazety *Tertulia politica* wychodzący na wyspie Leonu, D. Juan Tupac Amaru potomek znanej rodziny Don bryela Tupac - Amaru, który w roku 1781 chciał zrobić powstanie w Peru, uwolniony od roku 1783, został uwolniony. —

W ł o c h y.

Dostrzegacza Austriacki z d. 2go Marca zawiera względem poruszeń C. K. wojska we Włoszech następujące wiadomości:

D. 5. Lutego dywizyja Stutterheima zebrała się na prawym brzegu rzeki Po w kraiu C. K. pod S. Benedetto. D. 6. wyruszyła i przeszła Bolognią, Florencyją, Sienę i stanęła w Radicofani na d. 17. t. m.; d. 22. przybędzie ona do Monterosi w odległości pięciu mil od Rzymu, a zatem w dni 16 odbędzie 75 mil Niemieckich. Dywizyja ta tworzy prawe skrzydło wojska. Dywizyja w Almodena tworząca skrzydło lewe udała się wzdłuż nadbrzeża morskiego przez Rimini i Sinigaglia; w miejscu tem podzieliła się ta dywizyja; jedna część poszła w kierunku ku Nocera, druga ku Ankonie i stanęła przed miastem tem na d. 17. podczas, gdy C. K. eskadra będąca pod sprawą Jenerała Margrabiego Paulucci zawinęła do tamecznego ważnego portu na d. 13. t. m. Oprócz tej C. K. eskadry, która zawinęła do portu Ankonny, krąży jeszcze wiele innych C. K. uzbrojonych okrętów przy wniyiściu na morze Adryatyckie dla zabezpieczenia handlu. Główne wojsko, składające się z dywizyji Xięcia Wied-Runkela i Xięcia Hessa Homburga będące pod dowództwem Jenerała Porucznika Marszałka polnego Barona Mohr, tudzież dywizyji odwodowej Ledera przeszło w dniach 7., 8. i 9ym rzekę Po udając się drogą przez Bolognią, Florencyją i Arezzo do Foligno; доклад przybył miało w dniach 21. i 23. Wiadomości odebrane od naszych korrespondentów z różnych miejsc, przez które wojsko nasze ciągnęło, zgadzają się na pochwały tak względem przedziwnej postawy i dobrej karności C. K. wojska, jakoteż na przyjacielskie przyjęcie, którego na każdym miejscu doznawało. Wszędzie zgromadzali się mieszkańcy na onegoż przyjęcie, wszędzie postarano się, aby wojsku temu dostarczyć żywności.

»Miasto Forli w Państwie Kościelnem obdarzyło medalem chorągwie pułku, C. K. huzarów imienia Króla Angielskiego, podczas gdy pułk ten w roku 1814 miał zaszczyt przeprowadzania Oycy Świętego. Zaledwie dowiedziano się w Forli, iż oddział tego pułku tworzący przednią straż kolumny wojska Austriackiego zajął miasto leżące w pobliskich miasta okolicach, mieszkańcy zebrawszy podostatkami wina, przystawili je bezpłatnie dla całej dywizyji.

»Xięże Modeny rozkazał, aby wszyscy Officerowi przechodzącego wojska mieli dla siebie stół właściwy.

Podług wiadomości z Laybachu, zdaie się, iż okonczono tamże obrady. Dla Króla

Jego Mci Neapolitańskiego przygotowane inż konie na drodze do Florencyji. Mówią, że odjazd tego Monarchy nastąpi dnia 2. lub 3. Marca. Większa część Pełnomocników Xięząt Włoskich gotowa jest do podróży. Niepewna jeszcze, jak długo zabawią się obadwa Cesarze, mówią, że ciż NN. Monarchowie pojechać mają do Triestu. Nie słysząc, aby udadź się mieli do Włoch.

W Rzymie było na d. 14go zamieszanie, ponieważ nadeszła wieść z Albano, że dywizyja wojska Neapolitańskiego nadciągnęła do Velletri. Wieść ta, stowarzyszona z wielu okolicznościami, mająca podobieństwo prawdy, dała powód do okazania się prawdziwego ducha Rzymian. Wojsko liniowe przeznaczone na zastonę Oycu Świętemu do Civita vecchia zastąpiła piękna i dobrze urządzona straż z obywateli; wszystko spieszyło na miejsca przeznaczone. W kilka godzin dowiedziano się, że wieść ta była bezzasadną i pochodziła z uwiezienia kosztownych sprzętów z pałacu Xięcia Braschi położonego w górach przy granicy Neapolitańskiej. Intendent Xięcia chciał ochronić owe sprzęty przed spodziewanem napadem Węgłarzy. Tegoż dnia samego, gdy Oyciec Święty używał zwyczajnej przejazdki cisnął się Lud ze wszech stron na drodze, którą iechał, i odgłosem »Niech żyje!« okazywał radość, że Oyciec Święty pozostał w Stolicy.

W małym pogranicznym mieście pokazało się niedawno 300 Węgłarzy; chcieli oni zmusić będących tam kilku karabiniierów do zatkania trzykolorowej kokardy; ponieważ ci opierali się, więc związali ich i po wszystkich rogach ulic poprzylepiali wezwanie do powstania poczynające się temi słowy: Niech żyje Oyciec Święty i Konstytucyja Hiszpańska! Opatrzywszy się dostatecznie w żywność i zabrawszy pieniądze, które tylko zgromadzić mogli, powrócili za granicę. Lud uwolnił z więzów karabiniierów i pozdzierał poprzybiiano odezwy z domów celem onych spalania.

Podług wiadomości z Florencyji dotychczasowy C. K. nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister na Dworze W. Xięcia Toskańskiego i Xięcia Lukka Jenerał Major Hrabia Fiquelmont miał zaszczyt złożyć Jego Cesarzowickiej Mości W. Xięciu odwolujące go listy a przedstawił wierzytelne swojego Następcy Hrabiego Bombelles,

Królestwo Oboiej Sycylii.

D. 13. Lutego przełożył Xięże Refjent Parlamentowi Neapolitańskiemu nadeszłe z Lay-

bachu napomnienia Królewskie i załączone do tych oświadczenia Monarchów. Mianowano Kommissyją, która w d. 15. miała w teymierze zdać sprawę. Poczem zapadł wyrok, oświadczyający, że Krol jest uwięziony w Laybachu. « Stosownie do tego wyroku wydana odezwa do Narodu Neapolitańskiego pod tytułem: »Wezwanie do wojny«, temi poczyna się słowy: »Ludy Oboiey Sycylii! Spełniono straszny gwałt przeciwko naszey wolności! Z Królem waszem obchodzą się iak z niewoln kiem; okryty on iest poniżeniem*» i t. d.

Deputowani Borelli i Poerio, najsławniejsi mowcy na tém zgromadzeniu mówili długo; innych mowców zaledwie uważano. Zgromadzona publiczność na trybunie dawała huczne oklaski; publiczność zaś miasta zajęta była orszakiem maskowym, któremu i ozdoba i piękna pogoda sprzyjały. Wieczorem wystawiono w teatrze sztukę, mającą być zrobioną przez żonę Deputowanego Borelli, która odegrana na małym teatrze z powodu swey rewolucyjney i demagogiczney dążności miała być powodem do mocnych kłótni. Stolica doznawała ciągle pozornego pokoju, o iaki przy zbliżającym się nieodzowném niebezpieczeństwie w naszych brzemiennych wypadkach czasach nie iest trudno.

Jedyny okropny wypadek, wydarzony w Neapolu w ciągu zeszytych dni, iest zamordowanie byłego Dyrektora Policyi Giampietro, męża powszechnie szacowanego, przychylnego do Króla i Ojczyzny. Trzydziestu nieznanomych. wcisnęło się do iego domu w nocy pod pozorem śledztwa policyjnego, a pomyawszy go uprowadzili z sobą. Dnia następnącego znaleziono iego zwłoki na brzegu morskim, przeszyte 60 razy sztyletem i poświęciowane na 4 części; aby wykonaniu temu nadał piętno prawdziwe, położono kartkę na zwłokach zabitego z liczbą 1. Po zbrodni tęp wiele osób bojąc się podobnego losu wsiadło na okręty. D. 14go była Rada wojenna, na której uchwalono wtargnienie do Marken i osadzenie twierdzy Ankony w zamiarze, aby w pierwszym wszcząć rewolucyję a przez zajęcie drugiego uprzedzić woysko Austriackie. Uchwala ta była zopóźną. Czytelnicy nasi wi-

*) Nie trudno zbić to twierdzenie; ponieważ wedle powyższych wiadomości miał Król zamiar powrócić do niższych Włoch.

(Nota Dostrzegacza Austriack)

dą z doniesienia o pochodzie woyska, iż szybki iego pochód plany te zniweczył.

Multany i Wołoszczyzna.

Względem wypadków zaszytych w Bukarescie, (o których namieniliśmy w przeszłym numerzy gazety naszey), zawiera list z Jass z d. 30. Lutego następujące bliższe szczegóły: »D. 30. Stycznia podczas, gdy ieszcze niezupełnie rozeszła się była wiadomość o zgonie Xięcia Suzzo, Teodor Sludzier i Dymitr Mahedoński, którzy dawniey służyli mieli w woysku Róssyyskiem, oddalili się we 40 ludzi z Bukarestu. W Tirguschit aresztowali oni sprawnika i opanowali klasztor Tismana. Poczem Sludzier wydał odezwę do Ludu przyrzekając mu zupełną wolność. Rząd dokładał wszelkich starań, aby tym buntownikom nie dopaścić dalszego związku z Ludem wieyskim, atoli iuz około 1500 ludzi zgromadził Sludzier i miał iuz zająć Czernetz i klasztor Strehaja. Mówią, że Sludzier wyprawił gońca do Konstantynopola, i przez tego przestał skargę w imieniu Ludu Wołoskiego, żaląc się na uciski, doznawane pod Rządem zmarłego Xięcia.

Wyspa S. Heleny.

Odebrany w Londynie list z tęp wyspy pod d. 17. Grudnia donosi, iż przed niejakim czasem wyiechał Bonaparte konno na śniadanie do Pana Dovelton; szedł za nim mąż z żywnością. Przybywszy na miejsce, usiadł na trawie niedaleko domu, i iadł śniadanie. Od 4 lat pierwszy raz wtedy wyiechał konno, co go tak zmordowało, iż wrócił poiazdem do Longwood. Wielkorzadca Lowe nie chce mówić z Jenerałem Bertrand o Buonaparcie, który znou w swei strony nie chce mówić z Wielkorzadcą; i wszystko posyła mu przez Jenerała Bertrand. Pani Bertrand ma w Kwietniu udać się do Europy dla oddania dzieci na naukę; mąż iey atoli pozostanie na wyspie. Dowiedziano się o wypadku sprawy przeciwko Królowey Angielskiej. Nikt iednak z mieszkańców nie śmie iey nazywać Królową, bo Wielkorzadca poczynałby to za taki występek, iak gdyby kto Buonapartego nazwał Cesarzem. Dla tego też nie pozwala wprowadzać Gazet Londyńskich Times i Morning-Chronicle.